

êng-hêng góa ũ kiàn-chèng tiòh chit-tōaⁿ chin ũ ì-gī ê lék-sú. Lán chiong kòe-khì 228 ê pi-chêng piàn-chòe tãi-ke chò-hóe “siú-hō Tâi-oân”. Sui-jiân sī khiā tī lō-piⁿ chêng-chêng khan-chhiú nā-tiāⁿ, chóng-sī chôn-sè-kài ê lêng lóng teh kim-kim-khòaⁿ Tâi-oân-lâng chin chiàⁿ tát-tit lêng chun-kèng! Chán!

Góa tī chit-pang ê oáh-tāng tiong hip 150 gōa tiuⁿ ê siòng-phìⁿ chôn-pō thôn khi sò-ūi ê bāng-chām, tī hit-ê tông-sī ũ 1500 gī-kang chham-ú hip-siōng ê kang-chok, bók-chêng í-keng chêng-lí hó-sè iā khai-hòng bāng-chām hō tãi-ke lóng ē-tit-thang tī bāng-chām lái khòaⁿ-tiòh lán chò-hóe siá ê lék-sú.

Bāng-chām ê ũi-chí: www@cotaiwan.info

Kap Kàu-iók-pō Pō-tiúⁿ Hōe-tâm Pò-kò

Tâi-lô-hōe Hōe-tiúⁿ
Lím Chheng-siāng

Tâi-ke pêng-an, CTT.

Koan-û 2003/5/23 kap Tēⁿ Liông-úi/
Tiuⁿ Jū-hông 2-ūi kàu-siū khi kìⁿ Kàu-iók-pō
(KIP) pō-tiúⁿ ê chêng-hêng, góa í-keng tī
tiān-ōe tiong kap Phek-siū hiaⁿ chham A-hūi
kóng--kòe ah. Chit-má chò chit-kóa
pó-chhiong pò-kò:

1. Gōan-pún Ún-giân kóng ũ 1-ê pháíⁿ
siau-sit, kóng KIP m̄-hō Jū-hông kap góa
khi. Che kàu bóe..á piàn-chò m̄-sī sū-sit.
Góa cha-hng-chái 7:30 sái-chhia khi
Hô-pêng Tang-lō chiap Jū-hông. Iáu-bōe
8-tiám tō jip-khì KIP. Pō-tiúⁿ ê ki-iàu
pì-su chai-íáⁿ góan sī chin-chêng ũ kap
pō-tiúⁿ iok hó-sè ah, chin hó-lé, phāng

sio-tê chhiáⁿ góan tī pō-tiúⁿ
pān-kong-sek piⁿ--á ê choan-iōng
hōe-gī-sek tán. Góan 2-lâng sī
cha-hng-chái kìⁿ pō-tiúⁿ ê 7-ê-lâng
lāi-té siōng chá kàu..ê: Tēⁿ kàu-siū, Tiuⁿ
kàu-siū, góa, Chng Phek-lím lút-su, Âng
Ūi-jîn kàu-siū, Iáu Êng-siōng kàu-siū,
kap Chhòa Kim-an táng-sū-tiúⁿ.
Hiān-tiúⁿ tong-jiân sī pō-tiúⁿ Ng
Êng-chhun chú-chhi, lêng-gōa ũ 1-ê KIP
ê hōe-gī kì-liók jîn-oân.

2. Ng pō-tiúⁿ "khai-chhâng-pai" kóng ê òe
kap A-hūi pò-kò: 5/21 pài-3 i chiap-kìⁿ í
Tiúⁿ-lò kàu-hōe ũi-chú ê siā-ūn
thôn-thé, iau-kiū chè-tēng POJ
chiáⁿ-chò piau-chún Tâi-oân LMJ,
tui-jîn POJ ê lék-sú tē-ūi kap thiat-siau
í-chêng chêng-hú ũi-hóan hián-hoat ê
kìm-chí/chhú-thê POJ ê hêng-chêng
bēng-lēng téng-téng ê sò-kiū, lóng
kāng-khóan.

Tiòh-sī kóng, KIP bô khó-lêng chè-tēng
1-thò LMJ hō chôn Tâi-oân ê lêng
sú-iōng. He siōng-hó sī iū hák-sút
thôn-thé giân-kiū liáu-āu, bān-bān-á hō
siā-hōe tãi-chiòng chiap-siū, chū-jiân
hêng-sēng, bô pit-iàu chêng-tī lék-liōng
kài-jip. M̄-koh, i koh thèh-khí, KIP beh
tī chòe-kīn ê chiong-lái pêng-kám í-keng
chhut-pán ê bó-gí kàu-chái.

3. Sòa--lòh-khì, pō-tiúⁿ kóng POJ
chit-pêng ê sò-kiū pài-3 í-keng
thiaⁿ--kòe, chit-má chhiáⁿ Âng Ūi-jîn
chiū i ê liân-sú siaⁿ-bēng hoat-piáu i ê
khòaⁿ-hoat. (Kî-sit Âng Ūi-jîn ũ kià kòe
1-tiuⁿ chhêng-gōan-su hō A-píⁿ..á,
Hêng-chêng-īⁿ Iū Sek-khun īⁿ-tiúⁿ kap
KIP pō-tiúⁿ, kóng kāng-khóan bô-sū-sit
ê òe, mē Tēⁿ kàu-siū chin-chē
pháiⁿ-thiaⁿ-ōe, chú-iàu sī beh iau-kiū
thiat-ōaⁿ Kok-thui-hōe(KTH)
chú-jīm-úi-oân Tēⁿ kàu-siū.)

- Kāng-khóan ê òe it-tit kóng, bē kám-kak kiàn-siàu. Góan í-keng thiaⁿ kah hīⁿ-á kiōng beh seⁿ-lân.
4. Su-tāi ê Iâu kàu-siū chiap teh kóng. I sī Tiong-hôa Bîn-kok Siaⁿ-ūn Hák-hōe hōe-tiūⁿ. I kóng ê òe iáh-bô chin bêng-hián ê lí-iū chi-chhī TLPA, mā bô hóan-tùi POJ, khó-lêng sī i kin-pún tiòh m̄-bat iōng TLPA á-sī POJ siá kòe siáⁿ mih-kiāⁿ. Só-í, chiū sú-iōng-chiá lâi kóng, i sī l-ê Tâi-gí su-siá ê bûn-bông. Góa siūⁿ i ê kin-pún chú-tiūⁿ: POJ kap TLPA lóng m̄-sī bûn-jī. I ê òe góa kā thiaⁿ--khí--lâi, bô lám bô ne. M̄-chai i lâi beh kā Âng Ūi-jîn tàu siáⁿ khang?
5. Siōng bóe..á Kim-an chhut-pán-siā ê táng-sū-tiūⁿ Chhòa Kim-an kóng. I ê lí-iū sī in kong-si í-keng tâu-chu chin-chē chīⁿ, chhut-pán bó-gí kàu-kho-su, iōng--ê chù-im im-phiau sī Ng Keng-liân lâu-su chú-tiūⁿ ê TLPA kái-liōng-pán. Kóng kui-pòⁿ-pò, ôan-chôan bô soeh-hók ê lèk-liōng: góan Kim-an bô kian-chhī ài iōng siáⁿ-mih POJ á-sī TLPA, Thong-iōng, in-ūi in m̄-bat, kan-taⁿ sī l-ê seng-lí-lâng nā-tiāⁿ. Nā ū pit-iàu, in ē-sái sùi-sī kái-pán.
6. Tī in chit 3-ê lâng kóng-òe ê tiong-kan, góa nā chhōe-tiòh ki-hōe, ē iau-kiū hoat-piáu góa ê ì-kiàn. Chiam-tùi Âng Ūi-jîn, góa kóng: lán 2-lâng gôan-pún sī pêng-iú, góa bô beh kap lí sio-chiàn, mā bô hit ê pit-iàu, in-ūi che sī bô-kāng chhân-chhù ê bûn-tê: góan kóng POJ sī jī, lín kóng TLPA sī im-phiau. Iáu-bōe chiàn, lín tō seng su--ah, ná ē ū su-iàu koh chiàn--leh? Lí kóng Tēⁿ kàu-siū hiah-ê tâng-òe lóng siuⁿ kòe-hūn, bô sū-sít, liân siaⁿ-bêng liân-sú ê lâng mā chō-ké: 5-ê kóng bô, lêng-gōa ū khan-siáp chhut-pán ê lī-ek thōan-thé bô sek-tong. I má-siōng hōe-èng kóng,
- siaⁿ-bêng ū kái--kòe ah, lí bô khòaⁿ nā-tiāⁿ. Góa ìn kóng, he kái--ê sī in-ūi ū lâng hóan-tùi chiah kái, piáu-sī lí ê sim-thài gôan-pún tiòh-sī án-ne, bē-tàng koh chèⁿ. Góa mā koh l-pái kā i khng: bô-chhái lí hiah-nih gâu, 10-kúi-nī lâi ê phah-piáⁿ nā iōng tī POJ ê thui-sak, lí m̄-chai ē jōa ū sêng-chiū--leh. Góa kap Jū-hông tong-chhō mā chham-ka Tâi-oan Gí-bûn Hák-hōe chò hōe-ôan, chò-hóe thó-lūn chè-tēng TLPA. Sī án-chóaⁿ bóe..á thè-chhut? Lí sim-lâi ū-sò.
7. Chhòa Kim-an kóng liáu, góa kóng lín gōan-ì chhut-pán bó-gí chheh ê cheng-sín tong-jiân ài khéng-tēng, m̄-koh piau-chún ná-chhiūⁿ bô siáⁿ thò-tòng, bô khó-lū tiòh hák-seng í-āu ê hák-síp su-iàu. Góa tit-chiap m̄ng: òh chit-chióng gí-giân, kám kan-taⁿ thak l-pún kàu-kho-su tiòh kàu-khùi ah? Hák-seng tī khò-tng í-gōa, nā beh chìn l-pō khòaⁿ khah chē mih-kiāⁿ, chhiūⁿ sió-soat, si-koa, hi-kék, sòaⁿ-bûn, pêng-lūn, chham-khó-su, sū-tián, in-sai-kong-bih-tī-hia(*Encyclopedia*) téng-téng, lín hit-thò TLPA kái-liōng-pán ê chok-phín tī tó? Gōa-kok lâng beh lâi Tâi-oan òh Tâi-gí, lín ū siáⁿ-mih hō lâng thak? Siàu-liân-á beh khòaⁿ Tâi-gí, lín ū siáⁿ-mih bāng-chām ē-tàng hō in khòaⁿ? Ū siáⁿ nng-thé ē-tàng hō in iōng lâi phah chok-phín? Hô-hóng lín mā bô chiong kái-liōng-pán ê TLPA khòaⁿ chò bûn-jī..... Òh gí-giân m̄-sī òh ē-hiáu kóng kúi-kù-á òe tiòh hó, ū sim ê lâng ài koh chìn-jip hit-ê bûn-hòa hē-thóng, he sī chē-chē lâng keng-kòe to-nī ê liáp-chek chiah hêng-sêng--ê. Ah lín tī chia lóng bô mih-kiāⁿ, kiò Tâi-oan-lâng beh án-chóaⁿ koh òh--lòh--khì?

8. Kiat-bóe, góa kā pau-koat pō-tiúⁿ kap chāi-tiúⁿ ê tùi-hong kóng, “POJ kàu-taⁿ iáu-bōe sí, iáu ū chit-si-á khùi-mèh, ôan-chôan sī Tâi-ôan-lâng m̄-kiáⁿ sí, ū sìn-sim, ē kian-chhî ê kiat-kó. Tī bô siáⁿ-mih chêng-tī sè-lék ê chêng-hêng hā tiām-tiām choh-sit, tong-jiân beh iau-kiû pêng-hóan chá-chêng só-siū ê pek-hāi.”
9. Chng lút-su ôan-chôan bô kóng-tiòh 1-kù chi-chhî TLPA ê òe. Pō-tiúⁿ mā ôan-chôan bô hōe-èng Âng Ūi-jîn kái-sàn KTH kap thiat-siau Tēⁿ kàu-siū chú-úi ê sò-kiû. Ún-giân kiàn-gī KIP iau-chhiáⁿ POJ, TLPA, Thong-iōng chit 3-ê tīn-iáⁿ ê lâng tī 1-kò-góeh lâi chiong chu-liāu chêng-lí kau-chhut, chò 1-ê kong-khai ê tián-lám, hō tãi-chiòng liáu-kái, phah hun-sò, chòe-āu chiah chhái-iōng. Góa mā ū kóng, khó-sioh pō-tiúⁿ beh kóaⁿ-khì lēng-gōa ê hōe, bô siōng-sè thiaⁿ. M̄-koh góa siūⁿ í Tēⁿ kàu-siū ê chú-úi kak-sek ē-sái tī KTH thui-tōng chit-hāng tãi-chì.

5/22 àm chìn-chêng, Tēⁿ/Tiuⁿ 2-ūi Tâi-gí gián-kiù ê tãi-chiàng kap góa kóng hó-sè, in tī hōe-tiúⁿ chē--leh tō hó, òe hō góa kóng. Tān-sī in lóng ū chhiong-hun ê chún-pī. Jū-hông koh tī thàu-chá 5-tiám khí-chhng siá 1-hūn lūi-sū pī-chiàn-su beh hóan-pok Âng Ūi-jîn, hōe-lék chin kiông. Góa kóng ê òe chin chē tit-chiap ín-iōng i ê òe. Chin kám-sim.

Góa cha-mê 10-tiám-gōa tng-lâi Tâi-tiong, che sī góa hō tãi-ke ê chiàn-chêng pò-kò. Chhiáⁿ chí-kàu. Nā ū bô chêng-khak, á-sī làu-kau ê só-chāi, chhiáⁿ kap Tēⁿ/Tiuⁿ kàu-siū m̄ng khah chheng-chhó--leh.

Pháiⁿ-sè, siá kah lo-li-lo-thi, chiah-nih tng, lín ū nāi-sim khòaⁿ, ló-lát. Chhiáⁿ chí-kàu. Ài kiáⁿ ê lō iáu chiáⁿ tng. 2004.4.22

Góa Ē-hiáu Pèh-ōe-jī

Liāu Hēng-eng

Chá-jit, Lí bók-su jīn-chin lâi kà Pèh-ōe-jī.

Khò-tng gōa, góa sim bô tī he.

Koh ū Lí kàu-siū iā-sī jīn-chin lâi kà Pèh-ōe-jī.

Harvard ê hák-seng chin hoaⁿ-hí, chit-hák-kî chiap chit-hák-kî teh òh Pèh-ōe-jī. Chóng-sī góa iū-gōan bē bat Pèh-ōe-jī.

Góa chēng-chēng siūⁿ: Góa siáⁿ-sū pí bák-chiu lô-lô ê khah su. Góa siáⁿ-sū bē-bat ka-kī ê bó-gí?

Góa iōng Sèng-keng Si-phian lâi khai-sí, bū-sà-sà, pí hit-sī thák ABC koh-khah khó.

Pèh-ōe-jī ê Sèng-keng, Hàn-jī ê Sèng-keng, Eng-gí ê Sèng-keng, móa-móa 1-toh-téng.

Chiām-chiām góa ê chhui liām-chhut súi ê Tâi-gí, chhin-chhiūⁿ phah-khui pó-pòe ê siōng.

Góa sim chin hoaⁿ-hí.

Nā-sī lán ū sim, iōng-sim, lán tiòh chhin-chhiūⁿ khòaⁿ-tiòh hoe-lúi, jít-jít teh thián-khui, súi ê hoe teh óah hiān-hiān.

(Chok-chiá sī Boston Tâi-gí-chìn-pō-siá ê hák-ôan)